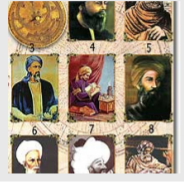

Hayatımızı Değiştiren Müslüman İcatları

CNN, Batılı olmayan kültürlerin dünya tarihine katkılarını tanıtmayı amaçlayan Londra'daki, "1001 İcat" isimli sergiyi gezdi ve hayatımızı değiştiren Müslüman icatları yayınladı.

"İlk üniversiteden, ilk üretilen dış fırçasına kadar, Müslümanların tarih boyunca yaptığı keşifler modern hayatımızın şekillenmesinde çok büyük rol oynadı. Ancak dünya kamuoyu bu konuda pek de bilgi sahibi değil." Bu sözler CNN'e ait.

Londra'da, "1001 İcat" isimli sergiyle Batılı olmayan kültürlerin dünya tarihine katkılarını tanıtmayı amaçlayan Bilim, Teknoloji ve Medeniyet Derneği başkanı Salim El Hassani, "Hafızamızda büyük bir boşluk var, Rönesans'tan Yunanlılara atılıyor" diyor.

El Hassani, CNN için Müslümanların hayatımıza kazandırdığı en önemli 10 icadı sıraladı:

Ameliyat

Ünlü doktor El Zehravî, 1000 yılı civarında, 1500 sayfalık bir resimli ansiklopedi yayınladı. Ameliyatın içeriklerini anlatan bu ansiklopedi yayımlandığı günden itibaren 500 yıl boyunca Avrupa'da doktorların başvurduğu bir kaynak oldu. El Zehravî'nin birçok keşfi arasında, erimekte olan kedi bağırsağını yaraları dikmekle kullanmak da vardı. El Zehravî ayrıca, ilk sezaryen ameliyatını gerçekleştirdi ve ilk forsepisi icat etti.

Kahve

Kahve ilk olarak dokuzuncu yüzyılda Yemen'de üretildi. İlk kullananlar, uzun ibadet gecelerinde ayık kalmaya kalan Süflilerdi. Sonradan bir grup öğrenci tarafından Kahire'ye getirilen kahve, kısa bir süre içinde bütün bölgeye yayıldı. 13'üncü yüzyılda Anadolu'ya ulaşan kahve, 16'ncı yüzyılda Venedikliler tarafından İtalya'ya getirilerek ilk defa Avrupalılarla buluştu.

Uçak

Abbas bin Firnas, uçmak için bir araç geliştiren ve uçmayı başaran ilk insandı. Dokuzuncu yüzyılda kanatlı bir araç geliştiren Firnas, bir nevi kuş kostümünü ortaya çıkardı. Firnas, İspanya'nın Cordoba şehrinde giriştiği ilk denemesinde havalanmayı başardı ve yere düşüp belini kırmadan önce birkaç dakika uçmayı başardı. Firnas'ın tasarımları şüphesiz yüzyıllar sonra ünlü İtalyan sanatçı Leonardo da Vinci'yi etkilemişti.

Üniversite

Genç prenses Fatıma el-Firhi 859 yılında Fas'ın Fez kentinde birinci seviye eğitim sunan bir üniversite açtı. Kız kardeşi Miriam, üniversiteye bitişik bir cami kurdu ve iki yapı birden Karaviyyin Medresesi'ni oluşturdu. Yaklaşık 1200 yıl sonra hala açık olan medresenin, İslam geleneğinin temel değerlerini öğrenmek için ayrı bir yere sahip olduğu ifade ediliyor. Ayrıca, El Firhi kardeşlerin dünya çapındaki genç Müslüman kadınlara örnek olması umuluyor.

Cebir

Cebir kelimesi, İranlı matematikçi Harezmi'nin dokuzuncu yüzyılda yayınladığı ünlü "Hesab ül-Cebir vel-Mukabele", (Düğünce ve Denge Hesapları) isimli tezinden gelmektedir. Yunan ve Hindu sistemlerinin köklerine dayanan yeni cebir düzeni, rasyonel sayılar, irrasyonel sayılar ve geometrik büyüklükleri birleştirici bir sistemdi. Harezmi, üslü sayılar fikrini de ilk kez ortaya atan kişiydi.

Optik

Çok bilinmeyen bir gerçek de optik alanındaki ilk büyük adımların Müslüman dünyasında atılmış olmasıdır. 1000 yılı civarında İbni Heysem, insan gözünün nesnelere yansıyan ve göze giren ışık huzmeleri sayesinde bu nesnelere görebildiğini kanıtladı. İbni Heysem böylece Öklid ve Battalyus'un ışığı göz tarafından saçıldığı teorilerini de yanlışlamış oldu. Bu büyük Müslüman fizikçisi ayrıca, optik sinirle beyin arasındaki bağlantı sayesinde nesnelere dik görülmesini sağlayan karanlık kutu (camera obscura) tekniğini keşfetti.

Müzik

Müslüman müzisyenlerin yaptığı müzikler, sekizinci yüzyılda yaşamış olan Frank kralı Şarلمان döneminden itibaren Avrupa'yı etkilemeye ve Bağdat ve Cordoba'nın müziğiyle rekabet etmeye başladı. Ortadoğu'dan Avrupa'ya gelen birçok enstrümanın arasında lavya ve kemanın atası diyebileceğimiz rahab da bulunuyordu. Ayrıca modern müzik ölçülerinin de Arap alfabesinden doğduğu söylenmektedir.

Dış fırçası

Dış fırçası kullanımını ilk kez, 600'lü yıllarda Hz. Muhammed döneminde yaygınlaşmaya başlamıştı. Misvak ağacından alınan dalları kullanan Hz. Muhammed, dişlerini temizler ve nefesini tazelerdi. Misvaka benzerlik gösteren malzemeler bugün üretilen diş macunlarında kullanılmaktadır.